9de JAARGANG. CURACAO DEN 6n. FEBRUARI 1892. No 423

AMIGOE DI CURAÇAO

WEEKBLAD VOOR DE CURAÇAOSCHE EILANDEN.

Dit Blad verschijnt elken Zaterdag.
Abonnementsprijs voor Curaçao, Bonaire en Aruba per drie maanden fl. 2,— met vooruitbetaling.
Voor het Buitenland per jaar fl. 10,—
Afzonderlijke nummers fl. 0,25.
Prijs der Advertentiën van 1 tot 7 regels fl. 0,50. voor elken regel meer fl. 0,07½.

BUREAU VAN DIT BLAD
PLEIN VAN PIETERMAAI, No 129.
UITSLUITEND AGENT VOOR EUROPA:
P. JOLY & J. MARTIN,
66, RUE LAFAYETTE, PARIJS.

E Courant aki ta sali tuer dia Sabra.
Su prijs di Abonement ta fl. 2,—pa tres luna, pagar padilanti.
Pa lugarnan foi Curaçao, Bonaire i Aruba fl 10,— pa anja.
Un number só fl. 0,25.
Un anuncio di 1 té 7 regel, fl 0,50 cada regel mas fl. 0,07½.

Kardinaal Manning.

Ternauwernood had de pers ons het verscheiden aangekondigd van het beroemde, fransche parlementslid Mgr. Freppel, of reeds verbreidde de telegraaf de droevige tijding over de wereld van den dood van Kardinaal Manning.

Zoo onverwacht en plotseling als deze mare was, zoo hevig heeft zij ook allen aangegrepen. Hoeveel levensjaren waren hem, bij de viering van zijn zilveren bisschopsjubilé den 8en Juni 1890, door allen nog toegebeden! Hoeveel schoone verwachtingen werden nog gebouwd op den weliswaar hoog bejaarden prelaat, tot heil van Kerk en Maatschappij! Maar Gods wegen zijn niet als die der menschen. Het behaagde Hem zijn verdienstelijken dienaar den 5n Januari van deze aarde weg te nemen. De Kerk verloor op dien dag een harer wakkerste voorvechters; Engeland een zijner edelste zonen; de wereld een harer grootste mannen.

In den geest in de plechtig stille doodenzaal bij het lijk van den hoogen ontslapene neergeknield, ontrollen zich voor ons oog een reeks van tafereelen, waarin wij den vier-en-tachtigjarigen grijsaard aanschouwen, eerst als jongeling die met de eêlste gaven van geest en hart bedeeld, met schitterenden uitslag de studiën volbrengt, waar zijn afkomst en fortuin hem toe in de gelegenheid stelden; dan als jong, anglikaansch geestelijke, die om zijn stralende talenten aller oogen en alle hooge waardigheden tot zich trekt; dan als zoekende naar de eenige waarheid, die hij tot nu toe niet gevonden had en waarin hij gevoelde, dat zijn hart rusten moest; straks in het blijde bezit van die waarheid, waarvoor hij alle eerambten en waardigheden prijsgeeft; hierna als katholiek priester, die, blakend van ijver om zielen te winnen voor God, door zijn goedhartigheid, zijn minzaamheid, zijn hartenwinnende welsprekendheid ontelbaren in den schoot der Kerk terugvoert; die kerken, kloosters, scholen sticht en een goed deel van zijn kostbaar leven wijdt aan het onderwijs der jeugd; als katholiek priester, die om zijn uitstekende verdiensten opklimt van waardigheid tot waardigheid en weldra als prins der Kerk zitting gaat nemen onder de Vaderen van het Vatikaansch Concilie; die omkleed met het romeinsch purper en met de hoogste onderscheidingen vereerd, toch ondanks die hooge verhevenheid nog de vader der armen, de vriend der misdeelden blijft.

Daar treden zij op als getuigen de duizenden, die het hem dankweten, dat hij optrad als bemiddelaar in den fellen strijd onzer dagen tusschen arbeid en kapitaal. Zijn zegenrijke tusschenkomst in de groote werkstaking der londensche dokwerkers, waaraan door zijne bemoeiingen zoo spoedig een einde kwam, deed hem den dank verwerven van allen, wien het heil der maatschappij ter harte gaat.

Hoe streefde rijk en arm, jong en oud naar de eerepalm, om de teederste, de hoogste blijken van dankbare deelneming neer te leggen aan de voeten van Kardinaal Manning, toen nu bijna twee jaren geleden de zilveren bisschopskroon zijn slapen drukte. Hoeveel dank- en smeekgebeden stegen er toen niet naar Gods troon, smeekgebeden vooral, dat zoo dierbaar een leven nog jaren lang mocht behouden worden!

Nu is dat leven uitgebluscht, dat leven zoo grootsch en rijk in edele daden, dat de geschiedenis ervan duizenden bladzijden zou tellen en toch ook zoo eenvoudig, dat men het zou kunnen weergeven in: een leven van arbeid, studie en gebed. Die spraken uit het peinzend, edel, ascetisch gelaat van den man, dien alle engelschen, protestanten en katholieken met rechtmatige fierheid „onzen Kardinaal" noemden; die straalden den bezoeker tegen uit zijn eerbiedwaardige trekken, waarop zetelde, zegt een protestantsch schrijver, de rust en de vrede, die aan hen verzekerd zijn, welke, belast en beladen, de goddelijke stem, die hen roept, aanhooren en gehoorzamen.

Die goddelijke stem, die hij immer gevolgd had, riep hem nu naar betere oorden henen. God wilde hem voor zijn moeitevollen arbeid een welverdienden rust schenken. Die geniete hij in den hemel in eeuwigheid bij God!

NIEUWSBERICHTEN.

CURACAO.

Z. D. H. Mgr. H. A. M. Joosten heeft op Zijn vormreis te Bonaire aan 427 geloovigen der parochie van den H. Bernardus te Kralendijk en aan 113 der Sint Martinusparochie aan den Rincon het H. Sacrament des Vormsels toegediend.

De eenvoudige plechtigheid ging met veel godsvrucht gepaard, dank zij de heilzame voorbereiding, die de vormelingen van den ZEW. Heer C. Blommerde ontvingen.

Een nieuw tarief, als volgt, van loon, reis- en andere kosten is vastgesteld voor den *Rooimeester* op Curaçao:

De Rooimeester op *Curaçao* is — wanneer hij aan particulieren zijne diensten presteert — bevoegd dengene, die zijne diensten inroept, in rekening te brengen:

1°. Voor het rooien gedurende zes uren of minder op den dag waarop zijne werkzaamheden aanvangen
in het Eerste of Stadsdistrict.. f 10.—
in het Tweede district........ „ 14.—
in het Derde district........ „ 14.—
in het Vierde district......... „ 18.—
in het Vijfde district.......... „ 22.—

Indien zijne werkzaamheden meer dan zes uren eischen, berekent hij voor elk uur of gedeelte daarvan meer, op den eersten dag of op volgende dagen:
in het stadsdistrict............ f 1.—
in het Tweede en Derde district „ 1.50
in het Vierde en Vijfde district „ 2.—

Onder het rooien zijn begrepen alle inspectiën, die de Rooimeester op verzoek van belanghebbenden doet of die bij het rooien mochten worden vereischt.

2°. Indien hem door belanghebbenden geen geschikt vervoermiddel naar de buiten-districten wordt verschaft, mag hij daarvoor voor de heen- en terugreis in rekening brengen, voor elk uur of gedeelte daarvan rijdens.............. f 4.—

FEUILLETON.

Húsar i Panduro

II

Continuación

—"E ora ayí él a drentá i él a haya hopi hende sintá na mesa di un fiesta di casamentoe; esai a agradéle, i él a bai sintá cerca nan, i él a comé i bebé bon, sin sospechá ta na companía di ki sorto di hende él tabata. Ma él a coeminsá maliciá, ora di repente él a mirá dos homber gigante, dos Harumbaschi, drentá. Sustá él a birá buscá su skopet mirá, pará leeuw di dj' éle contra muraya. Un dje bandídonan, sin embargo, a trankilizéle bisando; "kedá toer sosegá, camina bo ta, Trenck, nunca nos no a hací bo ningún maloe; ma bo ta persiguí nos coe fiereza di un tigre, i coe astucia di un culebra. Nos por tirá bo matá awor —ma ta repugná nos di hací, manera tantoe cobarde, uso dje casualidad koe a hací bo caí den nos manoe. Comé i bebé coe nos. Ora nos apetito ta satisfechò, anto nos lo cogé nos sable, i nos lo kier mirá, si bo ta asina invencible, manera nan ta bisá." Cabá e Harumbáschinan a sintá na mesa Trenck su delanti i nan tabata comé i bebé discuidada-i trankilamente. Trenck naturalmente no tabata na su comodidad...... si él sali victorioso den e duelo, anto podiser e conhurádonan dje bandídonan no ta mucho leeuw ayi fô, i den e cordamento, aprovechando di un momento oportuno, él a sacá prudentemente su pistol, i bao di mesa él a largá su tiroe bai na dirección di su enemígonan, cabá él a bolte toer mesa, i den e momento di confusion él a boelá sali bai, ma no sin cogé e skopet koe un dje bandídonan a largá na drentamentoe banda di porta. Un dje Harumbáschinan a keda gravemente heridá na suela, ma e otro a lamantá sali fô di bao di mesa i furioso él a siguí coeri tras di Trenck. Trenck, sin embargo, tabata speréle coe calma, él a descargá su mes skopet riba dj' éle, él a cortá su cabez afô, i esai él a hiba como un trofeo pa su hendenan."

—"Mi a yegá di tendé e cos ayí," Frohn dici— 'ta e tempoe, koe, pa falta di cos di hací," él a emprendé den su territorionan na Slavonia, di exterminá e bandídonan na fronteranan. i hinter e banda koe ningún hende no por a subyugá, él a cabá coe n' éle "excepto 300 mancebo, koe ta formá flor di su cuerpo di Panduro. Esai tabata un famosa escuela di aprentizahe p' éle. Lástima noemá, koe él no ta comprendé, koe no ta semper él tin di hací coe bandidonan di Slavonia."

—"I si mi ta permití di sabi ¿ ta kiko lo socedé awor coe n' éle?" Frans a puntra.

—"Bo ta puntrá mi más koe mi sabi," Frohn a contestéle. *Tant va la cruche à l' eau, qu' enfin elle se brise.* (Keda bati heroe, él tin di kibrá un dia.) Trenck a pilján asina tantoe é imponé no menos contribución forzosa, koe emperatriz a rabiá di e sin número di kéhanan, koe ta bini contra dj' éle, i Su Magestad kier hací mundo mirá awor, koe na Austria husticia su manoe ta castigá nan di alta condición como esnan di humilde posición."

Tendiendo e última palábranan ayí, e sargento a hari ketoe ketoe, como si fuera él kier a contestá ayi riba, ma re flexionando un poco, él a comprendé koe tabata mihor p' éle di no papiá nada.

—"Bo ta keré, koe no ta asina," Frohn dici, "i koe poderósonan di mundo tin semper ainda algún supremacia riba menornan? Bien, esai no ta tocá nos di huzgá, Frans, nos ta soldanan obediente di Su Magestad. Intercesión i placa semper por a hací masjá cos. E di promer hustamente Trenck no tin mucho na Viena, ma e di último hopi más, i si coe esai él por salvá su curpa di morto di horca, anto recuerdo dje trabao lo no ta pa e motivo ayi menos pa nos, pasobra bon considerá, lo ke nan a mandá nos bai haci, ta parcé casi igual na cogementoe di ladrón."

III

Después koe paz tabata firmá entre Prusia i Austria, e gefe Von der Trenck tabata campá coe su cuerpo di casjaca corrá na rio Danubio. Ela establecé su cuartel general den e abadía chikita i risuenja di Benedictínonan, Engelhardszell, koe ta situá más ó menos na mitar di camino entre Passau i Linz, na e fronteranan actual di Austria, meimei di un paisahe grandioso i pintoresco.

Akí e valje di Danubio ta bordá coe cérronan haltoe, coe castiljonan construí riba nan eima, i nan costiljanan adorná amenudo coe paloe grandi.

E convento i e templo dje abadía no tabata, manera mayor partí dje piezanan di arquitectura religiosa na Austria, edificionan sombrío di edad media; nan tabata pertenecé na siglo 17 ó 18; i Engelhardszell tabata posedé diferente compartimento risuenjo, alegre, entre otro,

3°. Indien geene geschikte personen ten zijnen dienste worden gesteld om hem bij het rooien of inspecteeren op het terrein behulpzaam te zijn, mag hij voor ieder persoon, daartoe noodig, in rekening brengen voor elken dag of gedeelte daarvan........................ f 0,75

4°. Voor de aanwijzing van de rooilijn voor nieuwe huizen, opstallen, getimmerten of afscheidingen in het Stadsdistrict.................. f 3.—

5°. Voor het opmaken van aan belanghebbenden af te geven rooibrieven, certificaten wegens gedane inspectiën en van bewijzen van gedane aanwijzing van de rooilijn wordt niets berekend. Voor elk afschrift evenwel van bedoelde stukken f 2.—

Deze verordening treedt in werking op den dag der uitgifte van het Publicatie-blad waarin zij geplaatst is, hetwelk is uitgegeven den 1n. Februari 1892.

Uit St. Domingo verneemt de *Cur. Ct.*, dat aan den "Koninklijken West-Indischen, Maildienst" vrijdom van havenrecht aldaar is verleend om stoomvaartgemeenschap tusschen Curaçao en die republiek in werking te brengen. Daartoe wordt naar men zegt bereids een klein stoomschip in Europa gebouwd, dat ook op Maracaibo zal varen.

Lijst van brieven, welke onbestelbaar zijn bevonden:

Manuel W. Alvarez, Loiseau Cogen, Maria Conpsion Canies pl. Montaña, Maria Eliza Cornet, pl. San Guan, Ema Dacosta, Helena J. de Gonzalez, Ursulita Hernandez, Gulia Yekel, Clemencia Look, Savaan "Hamber," Ricardo Ludwig, Catalina Merseli, Mevr. E. de Vries Marchand, geb. van Coevenhoven, Eduarde Perez, Martina Willems, Herman Riedel, Katalina Resman.

NEDERLAND.

— De nieuwjaarsreceptie, ten paleize te 's Gravenhage gehouden, was druk bezocht. De Koningin-Regentes ontving de leden van den Raad van Voogdij, de leden van het Civiel en Militaire Huis der Koningin, de Ministers en andere hooggeplaatste personen.

Voor de den 5 Januari ten Hove gegeven partij waren omstreeks 1000 uitnoodigingen gedaan. Ongeveer een vierde gedeelte van het aantal genoodigden had zich doen excuseeren wegens ongesteldheid en andere redenen.

Tot de genoodigden behoorden de groot-officieren; de heeren en dames van het civiele en militaire Huis van H. M. de Koningin: het corps diplomatique; de hooge staatambtenaren en de vertegenwoordigers van het volk, de provincie en gemeente; de leden der rechterlijke macht; een gedeelte van de officieren van het garnizoen en van de dd. schutterij der residentie en een groot aantal particulieren.

De Koningin-Regentes verscheen even vóór 10 uren in de groote danszaal en heeft de salons te ruim 12 uren verlaten. Koningin Wilhelmina bezocht de partij niet.

Te halfeen keerden de gasten huiswaarts. Er is niet gedanst, maar gedurende het bijeenzijn voerden de Koninklijke militaire kapel en het muziekkorps der dd. schutterij concertnummers uit.

Alle aanwezigen waren in galakostum, de dames in licht rouw toilet.

—Aan de secretarissen-generaal bij de verschillende departementen van algemeen bestuur is op last van H. M. de Koningin-Regentes door den hofmaarschalk opgave verzocht der namen van de ambtenaren boven den rang van adjunct-commies en van de officieren van Marine en Oorlog, die reeds aan H. M. persoonlijk waren voorgesteld.

Men vermoedt algemeen, dat het gevolg hiervan zijn zal, dat meer ambtenaren aan H. M. zullen moeten worden voorgesteld, en men brengt dit in verband met het plan tot het geven van een tweeden raout, zooals die van den avond van 5 Jan., en waarop dan ook meer ambtenaren zouden worden genoodigd.

— Gelijk in vele landen van Europa, zoo heerscht ook hier de influenza in geen geringe mate en bezoekt minder de woning van den arme, dan die van den gegoeden stand. In het algemeen grijpt de ziekte bejaarde personen aan. Reeds heeft men het verlies van vele aanzienlijke personen te betreuren maar nergens werd zoozeer getreurd als in het bisdom van 's Hertogenbosch, bij het verscheiden van Z. D. H. Mgr. A. Godschalk, die eveneens aan de gevreesde epidemie overleed.

BUITENLAND.

Rome. — Op Nieuwjaarsdag ontving den Paus brieven van gelukwenschen van de Keizers van Oostenrijk en Rusland, van den Koning van Portugal, de Regentes van Spanje en den President der Fransche Republiek. Keizer Wilhelm II zond een telegram: Ik bid den Allerhoogste, dat Hij een leven wille bewaren, zoo kostbaar voor de godsdienstige belangen en het behoud der vriendschappelijke betrekkingen met het keizerrijk.

— De Aartsbisschop van Weenen was onlangs te Rome, om den Paus te overtuigen, dat van de zijde van den H. Stoel geene bezwaren moesten worden gemaakt tegen eene reis van den Oostenrijkschen Keizer naar Rome, daar keizer Frans Jozef de eenige Souverein is, welke geneigd is, voor de belangen van den H. Stoel op te treden. De Aartsbisschop onderstelt, dat de bemiddeling van keizer Frans Jozef meer zou beteekenen, indien een bezoek aan koning Humbert is voorafgegaan, aangezien de vriendschap des Keizers voor het Italiaansche volk en de Koninklijke Familie daaruit zou blijken. De Paus deelt in de meening van den Aartsbisschop van Weenen; doch behield zich voor, de bijzonderheden te regelen van de houding, die de Keizer en de Paus tegenover elkaar zullen in acht nemen.

— Het H. College heeft wederom het verlies van een lid te betreuren. Kardinaal Agostini, patriarch van Venetië, is op 67jarigen leeftijd, ten gevolge van verergering zijner kwaal door influenza, overleden. Mgr. Agostini is 15 jaar patriarch en 10 jaren kardinaal geweest. Algemeen is te Venetië de roep, dat er een heilige gestorven is. De kardinaal leefde als een monnik in een zeer eenvoudige gemeubileerd kamertje van zijn paleis. In het paleis werd nooit gestookt en een eigen keuken had hij niet; hij at altoos aan de sobere tafel der seminaristen. Tijdens het woeden van de cholera bezocht hij de minste woningen in de armste buurten. Zijn aanzienlijk vermogen deelde hij heel en al aan de behoeftigen uit.

Italie. — Koning Humbert ontving op Nieuwjaarsdag eene deputatie uit de kamer, en antwoordde op hare toespraak in hoofdzaak het volgende: De staatkundige toestand van Europa geeft reden, om te gelooven, dat de vredelievende arbeid der regeering met kalmte zaak kunnen volbracht worden. De Koning gaf verder te kennen, dat hij groote verwachtingen had van gunstige uitkomsten der nieuwe handelsverdragen, welker aanneming door de kamer hij stellig verwachtte.

— In Boven-Italië heerscht de influenza op vreeslijke wijze. Maandag zijn te Turijn 66 personen aan die ziekte overleden, te Milaan in den tijd van twee dagen 175 personen. De soldaten verrichten doodgraversdienst.

Frankrijk. — Bij gelegenheid der Nieuwjaarreceptie op het Elysée, waar de Pauselijke Nuntius, namens het heele corps diplomatique, het woord voerde zei president Carnot, in antwoord op die toespraak: Het jaar 1892 zal zijn, naar wij hopen, een vredelievend jaar, gedurende hetwelk veel tot stand kan gebracht worden, en de verschillende regeeringen hare zorgen zullen kunnen wijden aan de economische belangen. De Fransche republiek blijft gehecht aan de politiek van vrede en internationale eendracht.

De kamer besloot, naar aanleiding van verzoekschriften der houders van Panama-aandeelen (welke onderneming aan de Fransche geldbezitters 1 milliard 300 millioen heeft gekost) na een zeer levendig debat, met de eenparige stemmen der 507 aanwezige leden, tot de regeering het verzoek te richten, „om krachtig en snel op te treden tegenover hen, die in deze zaak verantwoordelijk zijn." De regeering heeft blijkbaar weinig neiging tot buitengewone maatregelen. Krantz betoogde, dat met nog 900 millioen voor de voltooiing van het kanaal vereischt, niet voor 12 jaren winst te verwachten was.

De kamer heeft verder een ontwerp behandeld, handelende over het rhabiliteeren van slachtoffers van rechterlijke dwalingen. Er niet mede tevreden echter, dat dergelijke rehabilitatiën voortaan in de *Staats-Ct.* zullen worden openbaar gemaakt, besloot de kamer, ondanks het verzet der regeering, ook een amendement in overweging te nemen, strekkende om aan die slachtoffers geldelijke schadeloosstelling toe te kennen, zelfs waar de vervolging is ingesteld geweest door het Openbaar Ministerie. In Oostenrijk werd, nog niet lang geleden, een dergelijke maatregel ingevoerd.

— De politieke nalatenschap van mgr. Freppel zal waarschijnlijk ten deel vallen aan mgr. d'Hulst, rector van de katholieke universiteit te Parijs. De *Gaulois* zegt omtrent deze candidatuur het volgende: Mgr. d' Hulst is een van onze meest onderscheiden priesters, en een onzer welsprekendste gewijde redenaars. De abbé d'Hulst was sedert vier jaren kapelaan, toen de oorlog van 1870 uitbrak. Hij vertrok gewapend met zijn crucifix.

Bij Weissemburg geslagen, werd hij bij Bazeilles krijgsgevangen gemaakt: maar geene sterkte was voldoende gewapend, om krijgsgevangenen van dit soort lang te houden. Een maand later keerde mgr. d'Hulst in Frankrijk terug, op zijn terugweg overal de hoop en het geloof in de harten opwekkende. In het burgerlijke leven noemt men dit heldenmoed: in het godsdienstig leven heet het eenvoudig plicht. De keuze van mgr. d'Hulst zou dit voordeel hebben boven die van pater Monsabré of pater Didon, dat het optreden van dezen geestelijke, die geen kerkelijke bediening uitoefent, welke met het ministerie van eeredienst in betrekking staat, de verhouding van de Kerk met den Staat niet het minst zou verstoren. Het is een vrije priester, welke de zaak van den godsdienst geheel vrij op de tribune zou verdedigen.

Duitschland.—Keizer Wilhelm heeft op Nieuwjaarsdag bepaald eene wacht voor zijne lippen gezet. Wel ontving Z. M. als gewoonlijk en in groote staatsie, met de Keizerin aan zijne zijde; maar hij sprak daarbij slechts de gewone beleefdheids-phrases.

— Keizer Wilhelm heeft aan den pastoor der katholieke parochie van St. Sebastianus te Berlijn, 60,000 mark doen toekomen voor den bouw eener nieuwe kerk in de hoofdstad. Naar men wil, heeft ook mgr. Janssen, de beroemde overleden geschiedschrijver, nog slechts 14 dagen vóór zijn dood, bij testamentaire beschikking 40,000 mark voor hetzelfde doel vermaakt.

—Duitschland heeft een voorstel van Spanje verworpen, volgens het-

---

e cuarto dje abad, camina e gefe dje Pandúronan tabata disfrutá cómodamente di su laurélnan.

E mónhenan mester a acomodá nan den un espacio reducí, añ di doena Trenck i su oficialnan lugar. E hendenan religioso tabata hiba un vida ketoe i contemplativa; probablemente koe desde fundación dje abadía, nan no a vivá asina severo é aislado manera awor, pasobra nan tabatin miedo di contrá den e corredornan e companjéronan salvahe koe tabata mandá den cas, den coesjina, den bodega — i e sotano pretoe tabata incliná pa e casjaca corrá, manera un paloma ta scondé pa un halcón (especie di warawara).

Den e población Engelhardszell, na un distancia más ó menos di un tiroe di skopet fô dje convento, un parte dje Pandúronan di Trenck tabata hospedá.

Di cuater dia, despues di su salida di Viena, e promer oficial a yega na e lugar ayi banda di merdia. Él a pidi autoridad un lugar pa su soldanan, i e autoridad, comprendiendo ki un marcha Frohn a haci, a keda desesperá, pasobra él no por a concedéle su petición.

— "Ta imposible," e burgomaestro a contestéle, "toer cas ta ocupá coe Pandúronan."

— "¿ I e abadía anto?"

— "E abadía — sí, ayí e gefe mes tá.

— "Esai no kier bisá nada, doená mi biljete noemá pa e abadía."

— "Ma mi ta bisa Su Excelencia, koe e gefe ta hospedá ayí. El no ta permití bo drentá, i esai por costá mi mi cabez."

— "Scirbi e biljete noemá, i largá sobrá di cos pa mi cuenta," Frohn a contestá coe un tono imperioso, "nan lo no tocá ni un solo cabei di bo cabez — ma haci liger pasobra mi héndenan tin hamber i nos cabainan ta cansá."

E burgomaestro a keda ta mirá Frohn coe un mirada di susto indiscriptible; den hinter su actitud bo por a observá, ki desagradable situación di un empleado di gobierno mester ta na un lugar, camina bo tin Trenck i su Croátonan; ma ora Frohn mes kier a bai cai sintá na e escritorio pa buscá e biljétenan di hospedahe, e burgomaestro a doená porfin lo ke tan imperiosamente á ser exigí dj' éle, aunké él a haciéle coe un cara, como si fuera esai ta muy indiferente p' éle, ó como si fuera si no ta awé ta manjan nan tin di horkéle ó tiréle den Danubio, i koe asina lo él ser salvá di su situación difícil i terrible.

E promer oficial a sali bai e convento awor coe su escorta chikita, camina él a haya dos Panduro bon armá di centinela delanti di porta.

Un partida dje hombernan feroz i muy parecido na hende salvahe pa nan trahe estranjo i nan armadura singular, tabata reposá rondó di un gran candela, koe tabata condé riba plaza dje convento; nan tabata droemí na suelo riba nan cobiha, ma e puesto di honor nan a cedéle na un barril grandi na cuidado di un tambor koe tabata haciendo ayí papel di tabernero.

Frohn a largá pa su sargento di buscá e pater sumiller (director di un cas), ó prior, afin di indikéle lugar pa su hendenan i nan cabai; él mes a tirá frena di su cabai pa un di su húsarnan, i él a drentá den e edificio pa un portal koe, contra toer lei-i reglanan dje convento, tabata awor hanchoe habrí. Den un corredor coe un trapi di mármol na su manoe drechi pa bai na e aposéntonan dje Abad, él a contrá un Croato, i él a ordenéle di hibéle cerca e gefe.

— "¿ Kiko bo kier coe gefe ?— gefe no tin tempoe— gefe tin masjá cos di hací."

— "Hibá mi noemá cerca dj' éle, companjero, mi ta bini coe respondi di emperatriz."

— "Mi no ta tribi," e Croato dici coe un ademán di indiferencia; "¿ ta kiko ta emperatriz ? gefe ta emperador, na oenda koe él ta."

— "Hustamente — gefe ta emperador, na oenda koe él ta — ma mi mester papiá coe n' éle, i lo bo hibá mi cerca dj' éle, sino mi ta doená bo un corrección coe mi fuete, i esai lo sinjá bo ki conducta bo tin di observá como camarero di bo emperador."

Inmediatamente e Panduro a halá su pistol largo afó, ma na e mes instante Frohn a dal él coe su fuete un golpi tan violento riba su braza, koe e arma a boelá bai caí te ayá na suelo.

E salvahe a lanzá un dilivio di maldición, i él a zak pa cogé su pistol koe Frohn a schop un distancia den e corredor, ora un porta a habri, i un cara tostada, cargá di barba pretoe, a presentá.

— "¿ Ta kiko ta socedé aki ?" e homber a grita coe un voz iracunda.

Inmediatamente Frohn a dirigiéle n' éle.

— "Un oficial di estado mayor fô di Viena, koe ta deseá di papiá coe gefe Von der Trenck," él dici sosegadamente; "ma koe a topá coe un asesino contra kende él mester a defendé su vida."

Sin hací caso dje palábranan ayí, e homber a bolbé drentá pa den; bo tabata tendé, koe tabatin papiamentoe den e cuarto. "Bo por drentá," él dici después di un momento di espera.

El ta continuá.

welk het handelstractaat voorloopig zou worden verlengd, met opheffing van het thans bestaande verband omtrent het Spaansche invoerrecht op alcohol. Van Duitsche zijde schijnt daaromtrent in overweging te zijn genomen, dat het handelsverdrag tusschen Nederland en Spanje nog eenigen tijd in werking blijft, en Spanje jegens Duitschland gebonden is aan behandeling op den voet der meest begunstigde natie, zoodat Duitschland ten opzichte van dat handelsartikel voorloopig nog het voordeel kan genieten, hetwelk uit Spanje's verdrag met Nederland voortvloeit.

— Verbazingwekkend is de uitwerking van het nieuwe Duitsche geschut, dat binnen kort zal worden ingevoerd. Bij proeven, in Beieren genomen, werd een schot gelost op eene schijf, die 750 passen verwijderd was van een bosch. De bom miste de schijf, maar schoot 500 M. ver door woud, zoodat weldra een groot deel daarvan in brand stond. De samenstelling van het kruit, waarmede het schot geladen was, is een geheim, in het bezit der Duitsche regeering. Eene andere bom, met dit kruit geschoten, wierp splinters in een kring van bijna 300 M. Een derde maakte tienduizenden gaten in eene zware pantserplaat. Eene batterij van dit nieuwe geschut is, naar beweerd wordt, voldoende, om eene geheele divisie te vernielen.

Belgie.— De Koning bracht, in zijn antwoord aan den voorzitter der kamer, welke hem op Nieuwjaarsdag kwam complimenteeren, het smartelijk verlies in herinnering, door België geleden in den dood van prins Boudewijn, wiens goede hoedanigheden hij prees. Verder gewaagde hij van het vraagstuk der grondwetsherziening, en zei, dat België het zeldzame voorrecht heeft genoten, sedert de stichting van het rijk zich zelve te kunnen regeeren, zonder ooit de tusschenkomst zijner nabuTen uit te lokken. België, zeide hij, is dit verschuldigd aan de wijze bepalingen zijner grondwet: maar ik ben daarom nog geen vurig aanbidder van het bestaande, en erken, dat de noodzakelijkheid tot uitbreiding van kiesrecht niet te loochenen valt.

Groot-Brittannie.— Ten gevolge van wederzijdsch toegeven is de in New-Wales, dreigende, ja, aanvankelijk reeds uitgebroken, werkstaking onder de arbeiders in de steenkolenmijnen, die 85,000 man broodeloos zou gemaakt hebben, aanstonds bij het begin weêr geëindigd.

— Dit jaar, zegt de *Bombay Gaz.*, is er even groote uitvoer van koren uit Indië te verwachten als verleden jaar. Er is in de centrale provinciën genoeg regen gevallen voor een goeden oogst, en enorme partijen zijn reeds verkocht. Men verwacht in Maart, April en Mei groote vraag voor de Europeesche en Amerikaansche markten, te meer, omdat men in Frankrijk zooveel mogelijk zal invoeren, vóórdat in Juni het ingaand recht weêr verhoogd wordt. Amerika zal ook wel de eersre helft van zijn korenoogst exporteeren; maar met de rest allicht op hoogere prijzen wachten.

— Tijdens den dikken mist, die gedurende de Kerstdagen boven Engeland hing, vielen vele ongelukken voor Te Londen werden twee personen door cabs overreden en stierven aan de bekomen verwondingen. Nabij Sheerness verloor een jong meisje het leven door het omvallen van een rijtuig. Twee jonge lieden verdwaalden, geraakten in het Birminghamer kanaal bij Seabrooke en verdronken. Te Leeds kwamen 7 personen op dezelfde wijze om het leven. In de Londensche docks verdronken meer dan 25 personen, daaronder een politieagent, welke enkele uren te voren een man uit het water had gered.

Oostenrijk-Hongarije.—De Keizer heeft aan Rudolf het grootkruis der Stephanus-orde geschonken.

— Het Hongaarsche parlement is dinsdag door den Keizer met eene troonrede gesloten. Tot den verrichten arbeid op wetgevend gebied behoort; dat het evenwicht op de b . grooting zonder buitengewone maatregelen hersteld is; dat de betrekkingen met alle Mogendheden, zonder uitzondering, allergunstigst zijn, en dat het bondgenootschap, hetwelk zich het bewaren van den vrede ten doel stelt, is gehandhaafd. Om dat alles te kunnen beveiligen echter is ontwikkeling der militaire krachten noodig geweest, terwijl de gesloten handelsverdragen strekken moeten, om aan de staatkundige bondgenootschappen meer kracht bij te zetten, — wat dus weêr in het belang van den vrede zal zijn. Met Duitschland, Italië, Zwitserland en België zijn de handelsbetrekkingen nu duurzaam geregeld. Eerlang zullen die waarschijnlijk ook tot andere naburige Staten worden uitgebreid, met welke landen de regeering duurzame vriendschapsbetrekkingen wenscht te onderhouden. Bij het nieuwe parlement zal andermaal een wetsontwerp worden ingediend tot hervorming der administratie.

—Te Pesth heeft Pinfsich, de hoofdkassier der Vaderlandsche Spaarkas, de 1e en rijkste inrichting van dien aard in Hongarije, zich van kant gemaakt. Pinfsich stond bekend als millionnair. Thans, bij het nazien der kas, bleek, dat er een bedrag van ƒ 60,000 in specie en van één millioen in effecten te kort kwam. Pinfsich had alles ter beurze verspeeld.

Spanje. — Uit Tanger wordt gemeld, dat de vijandschap der stammen tegen den Pacha toeneemt. Er is eene Engelsche kanonneerboot aangekomen, die door een Engelsch eskader zal worden gevolgd. De Britsche gezant moet den Pacha bedreigd hebben met het aan wal zetten van Engelsche matrozen, indien de Pacha de veiligheid in de stad niet verzekeren kan. Vele Fransche dagbladen bezweren de regeering tusschenbeide te komen, ten einde de Enhelschen te beletten, in Marokko de kaas van het brood weg te halen. Aangezien het eskader der Middellandsche Zee Marseille heeft verlaten, loopt het gerucht, dat het naar Tanger is vertrokken.

Reeds lang heeft Engeland zich van een belangrijk punt meester gemaakt. Kaap Juby, op de Westkust van Afrika, ten Noorden van de spaansche bezittingen aan de Goudkust, ligt buiten de grenzen van Marokko. De Engelsche Noord-Amerik. maatschappij heeft reeds in 1878 daar een kantoor gevestigd, en later eene versterking aangelegd. Noch Marokko noch eene Europeesche Mogendheid heeft daartegen geprotesteerd, en Engeland zal zeker in het bezit blijven van kaap Juby.

Portugal. - De cortes zijn door den Koning met eene troonrede geopend, waarin van de betrekkingen tot het buitenland gezegd wordt, dat ze gunstig zijn. Het met Engeland gesloten verdrag zal getrouw door Portugal worden nagekomen. Ten opzichte der handelsverdragen zal Portugal zich tot regel stellen, niets toe te staan, waar wederkeerig geen bijzondere voordeelen worden aangeboden. Portugal wil zich niet afzonderen; maar ook niet door te veel toegeven zijne belangen in gevaar brengen. Om een einde te maken aan de crisis op financieel en economisch gebied, zullen de uitgaven moeten beperkt en de ontvangsten vermeerderd worden; doch zonder invoering van nieuwe belastingen. Is eenmaal het vertrouwen hersteld en de geld-circulatie en de wisselkoers weder beter geregeld, dan zullen voor Portugal spoedig betere dagen aanbreken. Daartoe, gelijk mede tot de ontwikkeling van landbouw en nijverheid, zal de regeering krachtige maatregelen nemen.

Rusland. —Te St. Petersburg heerscht groot schandaal over een ergerlijk bedrog met de leverantie van meel, ten behoeve der armen aldaar ter stede. In eene bezending vervalscht meel vond men 20,000 pnd zand; zijnde 7 pCt. van de hoeveelheid. Wegens de algemeen groote verontwaardiging hebben verscheidene stedelijke ambtenaren, welke in de 1e plaats bij de zaak waren betrokken, 100,000 roebels ter voorziening in dit geval bijeen gebracht.

— Te Moskou ergert men zich over de houding van den Czaar, die maar niet weten wil, dat er hongersnood heerscht en slechts de uitdrukking „gedeeltelijke mislukking van den oogst" wil hooren. Z. M. heeft ook aan de officieren zijner garde niet willen toestaan, een gedeelte van hun tractement voor de noodlijdenden af te zonderen. In de ondersteunings-commissiën zitten meerendeels generaals en geheimraden, die van het volk doorgaans even weinig weten als van de gesteldheid der noodlijdende gewesten. Ze worden dus van alle kanten door de sluwe en hebzuchtige plaatselijke overheden om den tuin geleid en opgelicht. Iemand, die bij den Czaar durfde klagen, werd met uitzetting bedreigd.

— Uit Sebastopol wordt gemeld, dat de troepenbewegingen naar de westelijke grens voortduren. Gedurende de twee laatste weken zijn wederom een paar regimenten infanterie naar het Westen getrokken, terwijl sedert Augustus 90,000 man troepen aan de grens bijeen getrokken zijn. Intusschen is men aan deze berichten omtrent troepenverplaatsingen in Rusland reeds zoo gewoon geworden, dat zij niet zoo spoedig als vroeger onrust in Europa verwekken.

Egypte. — De Khedive is aan influenza en longontsteking overleden. Hij was geboren in 1852 en zat, sedert 8 Augustus 1879, op den troon. Zijn oudste zoon is den 14 Juli 1874 geboren. — De Egyptische fondsen zijn te Parijs en te Londen merkelijk gedaald.

Servie.— De *Secolo* bevat een brief van de ex-koningin Nathalia aan hare tante. In dezen brief noemt zij koning Milan infaam, verraderlijk, verkocht aan Oostenrijk, ellendig, enz; zij voorziet, dat zij hare dagen in een krankzinnigengesticht zal eindigen, zóó ongelukkig is zij van ieder, zelfs van haren zoon, verlaten, terwijl Milan door de straten van Parijs wandelt.

China.— In de Noord-Oostelijke provinciën zijn opnieuw rooverbenden verschenen, die de overheid ongerust maken. De benden hebben verscheidene Mongoolsche bewoners vermoord en tempels vernield. De oproerige beweging schijnt aan oorzaken van agrarischen aard te wijten, daar zich vele landbouwers uit Shantung onder de benden bevinden en de slachtoffers Mongoolsche grondeigenaars zijn. Ruiterij is afgezonden, om het oproer te onderdrukken.

De consul der Vereenigde Staten meldt, dat de Amerikaansche ingezetenen van Amoy in groote ongerustheid verkeeren, vooral wegens het gebrek aan oorlogsschepen, waarop men bij een aanval de wijk zou kunnen nemen.

— De gouverneur der provincie Kasjgar, die aan het gebied van Pamir grenst, heeft aan de keizerlijke regeering te Peking, een memorandum gericht over het Russisch-Engelsche vraagstuk in Azië. Hij is van meening, dat daar China eren groote handelsbelang bij heeft, Pamir met Indië te verbinden, het al moet doen, wat in zijn vermogen is, om Engeland te begunstigen, en Rusland tegen te werken.

Amerika. — Het landbouw-departement te Washington, is zoo gelukkig, het volgend prachtig oogstbericht te kunnen afkondigen. Sedert men daar aanteekeningen houdt, is er maar ééns overvloediger maïs oogst geweest dan in 1891. Tarwe heeft men nog nooit zooveel geoogst.

Eene scheepslading graan gaat naar Rusland, om in de streken, waar gebrek heerscht, verdeeld te worden. Ruime bijdragen kwamen daartoe uit 19 Staten. Het congres heeft er, op voorstel van president Harrison, 100,000 dollars toe bijgedragen.

— New-York is aan eene merkwaardige vergiftiging in het groot ontkomen. Na een grooten brand in een magazijn, waarvan de bovenste verdiepingen waren vernield, zou eene belangrijke hoeveelheid koffie, specerijen, tamarinde, enz, als door waterschade beschadigd, verkocht worden. Toevallig zat in den trein een der assurantie-makelaars met een inspecteur van het gezondheids comité, en over het geval pratende, maakte hij de opmerking, dat de brand veel erger had kunnen zijn, omdat boven de koffie en specerijen vitriool en witte arsenicum geborgen waren. De inspecteur deed terstond onderzoek, en nu bleek, dat 30 vaten witte arsenicum en eenige honderden groote flesschen blauwe vitriool op de verdieping boven de koffie en tamarinde vernield waren. De te verkoopen voorraden werden onderzocht alles bleek doortrokken van vergif, genoeg om er duizenden menschen meê te dooden.

NOTICIANAN DI CABEL.

Recibí dia 30 Enero.

Paris.— Noticianan di San Petersburgo ta bisa koe gobierno ruso a ordená transporte di 100 oficial fô di Polonia na Rusia.

Rumor ta corré den círculonan diplomático. koe lord Salisbury ta trata di persuadí Zar di kibrá e relacionnan amigable coe Francia.

Nan ta bisa koe Laur lo persiguí Mr. Constans delanti tribunal.

Von Caprivi a declará den Landstag koe gobierno lo no renová su intervención den e cuestión di ferrocarril di Estado.

Londres.—Familia real no ta satisfechá dje dicisión koe emperador di Alemania a toemá, ordenándo solamente 10 dia di luto.

Roma.— Arzobispo Gilloj di Paxaco, México, lo birá cardenal.

New-York.— E dificultadnan entre Chilí i Estados Unidos a ser arreglado, como Chilí a presentá completamente su excusanan: na Washington nan ta muy sátisfecho coe e arreglo amigable ayi.

31 Enero.

Paris.— Francia a cerrá tratado coe toer nación, excepto coe Spanja,

Según noticianan di Tanger, Cabildonan ta mas trankllo den último dianan.

Nobo di San Petersburgo ta bisá, koe directornan di ferrocarrilnan di Polonia ta tené reunionnan secreta pa estudiá medidanan koe tin di toemá pa facilitá transporte di ehército ruso na caso necesario.

Potencianan ta intrankilo en cuanto composición di conclave, despues di Papa su morto.

Berlin.— Conde de Caprivi a manifestá den Landstag koe ta necesario di instruí católiconan.

Negociaciónnan dje tratado di comercio coe Francia no a reusí.

Fondonan pública ta na baha, pa motivo di declaración dje ex-ministro Fabie tocanti mala situación di banki di Spanja.

New York.—Peso mexicano 70 cent fuerte.

2 Febrero.

Paris.— Presidente a doená un decreto, poniendo e tarifanan nobo di aduana na vigor.

Nan ta bisá koe Papa a tahá cardenalnan di contestá e citacionnan di tribunalnan civil italiano.

Madrid.— Ta circulá rumor di un crisis nobo ministerial, i nan ta bisá koe general Martinez Campos lo organizá un ministerio nobo.

Marqués Barranallano, presidente di Conceho, a moeri.

4 Febrero.

Paris.— Nan ta bisá koe Francia a convini di concedé mínimum di deréchonan pa cierto articulonan importá di Estados Unidos.

Noticianan di Rusia ta anunciá koe Zar ta ocupéle na prepará un plan pa restablecé esclavitud na Rusia.

Khedive di Egipto a ser condecorá coe gran cordón di Legion di honor.

Un telegrama di Berlin ta bisá di arresto di 40 anarquista.

Londres.—Un barcoe almirante inglés a vará riba costa di Grecia.

Princesa di Wales i su familia ta bai na sur di Europa.

Madrid.— Rumor ta circulá den círculonan político koe e kibramentoe entre Francia i Spanja ta más bien resulta di causa política koe comercial.

Tropa ta ocupá e districto mes di Bilbao coe obheto di protehé e obreronan koe a bolbé cogé trabao, 500

obrero a haci demostración tumultuosa. Tropa a restablecé orden.

New-York.— Según noticia di Samoa, ya no tin motivo di temé guerra civil, visto koe Mahaofas a abandoná su causa.

Ayera.

Paris.—E potencianan koe ta formá e *triple alianza* ta examinando e asunto di conclave, koe lo mester reuní después di morto di Papa. Cardenalnan austriaco a recibí orden di uní nan na cardenalnan italiano, afin di nan entendé nan coe Quirinal (?!?) riba elección dje sucesor di León XIII.

Londres.— E vapor *Eider*, di Nord Deutsche Lloyd, a naufragá riba isla Wight. 1000 persona a salvá, ma e barcoe ta enterameute perdí.

New-York. — Ministro Blaine ta aceptá e proposiciónnan di Chili. Nan ta anunciá koe relacionnan diplomática entre Italia i Estados Unidos lo ser reanudá.

RODARON POR EL SUELO.

El lunes 24 de Nóviembre de 1890 los periódicos americanos publicaron la siguiente noticia:

Mrs. Sarah S. Henster East. 134 Street N 873, Nueva York, se suicidó de un tiro ayer mañana. Era una señora excelente de una posición social elevada y pertenecía á la Iglesia Presbiteriana del Rev. Dr. Ramsey. Tenía bienes y se interesaba mucho en varias caridades públicas y particulares. Desde Julio último había sufrido mucho de indigestión, que produjo melancolía y después una especie de locura, bajo cuya influencia se quitó la vida.

Hé aquí otra historia menor trágica, aunque de la misma índole. El que la relata lo hace á su modo. Generalmente, dice, tememos á la muerte y sin embargo una vez he querido morir y he aquí el motivo. Hasta la Pascua de 1888 había tenido salud, pero esta época (para tantos de alegría) fué para mí de tristeza, languidez y cansancio. Perdí el apetito y me sentía muy mal despues de comer los alimentos más lijeros. Los ojos y la piel tomaron un color amarillo oscuro y la secreción renal parecia sangre. El dolor de estómago no se podía sufrir y con frecuencia duraba sin interrupción de 12 á 14 horas. Algunas veces tenía dolores noche y dia y me ponía tan malo que mi mujer tenía que velarme toda la noche. Siempre estaba malo, me daba tos y arrojaba una flema verde.

A pesar de la ropa de abrigo y de toda clase de comodidades, siempre tenía frío, tiritando como si la sangre se me hubiera empobrecido. No podía tomar alimento sólido; vivía de caldos, preparaciones de leche, etc., y después de cada comida me daban dolores de estómago que no se quitaban con nada.

Poco despues se me desarrolló un picazon por todo el cuerpo como si tuviese envenenada la sangre. El médico de la familia me estuvo asistiendo como cosa de un año. Por su consejo fuí á Harrogate á ver á otro médico y á beber las aguas, pero hallándome pero me volví á casa. El bañero de Harrogate y otros me dijeron que tenía la sangre envenenada, lo que nunca habían dicho los médicos. El primero había dicho que los dolores procedían de piedras en la vejiga de la hiel.

Entonces consulté á un especialista eminente de Manchester, que confirmó lo que había dicho el otro médico, mas con ninguno me aliviaba.

En este estado lamentable seguí seis meses más y me puse tan endeble que á penas podía andár, y tan delgado que *se cayeron los anillos de los dedos y rodaron por el suelo.* Eran tales los dolores que *deseaba morirme* y uno de los médicos dijo á un amigo mío que no podía restablecerme.

En Agosto del año pasado de 1890, cuando me encontraba peor, me enviaron por el correo un libro de una medicina llamada Jarabe curativo de la Madre Seigel. Me decidí á probarlo y mandé por un poco á Lymm á la botica de Mr. Evans. Despues de la primera botella me sentí un poco mejor y siguiendo con este remedio me volvió el apetito y poco á poco me fuí poniendo fuerte. El color se ha vuelto á poner natural y me siento tan bien como he podido sentirme en toda mi vida, á la verdad, tan bien como cuando era niño. Como sin inconveniente alguno toda clase de alimentos y en los últimos tres meses *he ganado* en peso 30 libras. Puedo añadir que antes de tomar esta medicina había cambiado tanto que mis amigos y aún mis discipulos á penas me reconocían. A todo el mundo digo lo que debo al Jarabe de Seigel.

La persona que hace este relato es un caballero de posicion, conocido de todo el mundo en Lymm. No quiere que se publique su nombre, pero el Sr. J. H. Evans, el farmaceutico nombrado anteriormente, atestigua la verdad de cuanto aquí se ha dicho.

Este era un caso grave de indigestion con sus consecuencias naturales. Toda la economía estaba emponzoñada y desarreglada por los ácidos debidos á fermentaciones en el estómago y si no hubiera sido por el Jarabe de Seigel un resultado desastroso se hubiera seguido en muy poco tiempo.

AVISO

Prentjenan bonita koe ta sirbi pa recuerdo di ricibimentoe di S. Sacramentoenan di Bautismo, di promer S. Comunion i di Confirmacion coe lugar habrí pa haci anotacionnan, Muy Rev. Pastornan por haja cerca

A. ALVAREZ.
Thes. St Josephs Gezelleu Vereeniging

Imprenta de la Librería de A. BETHENCOURT É HIJOS, Curaçao